

**УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ УКРАЇНИ**

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТРАНСПОРТУ

Кафедра обліку і аудиту

Методичні вказівки до практичних занять

з дисципліни

«ОБЛІК У БАНКАХ»

Харків 2015

Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Облік у банках» розглянуто та рекомендовано до друку на засіданні кафедри обліку і аудиту 20 березня 2015 р., протокол № 8.

Методичні вказівки до практичних занять допоможуть студентам та слухачам закріпити отримані базові знання з основ бухгалтерського обліку банківських операцій комерційних банків.

Методичні вказівки до практичних занять призначені для напрямів підготовки (спеціальностей) «Облік і аудит» 05.01.06, денної та заочної форм навчання.

Укладач

доц. В.Ф. Мінка

Рецензент

проф. Н.В. Чебанова

ВСТУП

Дисципліна «Облік у банках» передбачена державними стандартами вищої освіти як нормативна дисципліна циклу професійної підготовки за спеціальністю «Облік і аудит». Метою вивчення дисципліни є формування сучасної системи знань з теорії і практики бухгалтерського обліку в банках.

Ділові стосунки із банками стали всеохоплюючими, а інтерес до різних сторін діяльності банків зріс надзвичайно. Найважливішою особливістю обліку у банках є його об'єкти обліку. Це, зокрема, власні та залучені кошти і операції з їх розміщення в активах кредитного і інвестиційного портфелів, основних засобах і нематеріальних активах, рахунки грошових коштів у касі.

Метою проведення практичних занять з дисципліни «Облік у банках» є узагальнення і систематизація теоретичного матеріалу, з'ясування основних принципів ведення обліку, отримання практичних навичок відображення в бухгалтерському обліку банківських операцій відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України.

Календарний план занять з дисципліни «Облік у банках»

Тиждень	Годин	Тема лекції	Годин	Тема практичних занять
1	2	Загальні основи і принципи бухгалтерського обліку в банках	2	Загальні основи і принципи бухгалтерського обліку в банках
2	2	Загальні основи і принципи бухгалтерського обліку в банках	2	Загальні основи і принципи бухгалтерського обліку в банках
3	2	Облік касових операцій	2	Облік касових операцій
4	2	Облік касових операцій	2	Облік касових операцій
5	2	Облік розрахункових операцій	2	Облік розрахункових операцій
6	2	Облік розрахункових операцій	2	Облік розрахункових операцій

7	2	Облік операцій з кредитування	2	Облік операцій з кредитування
8	2	Облік операцій з кредитування	2	Облік операцій з кредитування
9	2	Облік депозитних операцій	2	Облік депозитних операцій
10	2	Облік доходів і витрат	2	Облік доходів і витрат
11	2	Облік доходів і витрат	2	Облік доходів і витрат
12	2	Облік операцій з основними засобами	2	Облік операцій з основними засобами
13	2	Облік операцій з нематеріальними активами	2	Облік операцій з нематеріальними активами
14	2	Облік капіталу	2	Облік капіталу
15	2	Облік операцій з лізингу	2	Облік операцій з лізингу
16	2	Облік операцій в іноземній валюті	2	Облік операцій в іноземній валюті
17	2	Облік операцій з цінними паперами	2	Облік операцій з цінними паперами
	34	Разом лекцій	34	Разом практичних занять

Тема 1. Загальні основи і принципи бухгалтерського обліку в банках (4 год)

Завдання 1: використовуючи облікові формули звіту про фінансові результати і бухгалтерського балансу, розрахуйте в кожному окремому випадку величини, які було пропущено при складанні таблиці 1.

Таблиця 1

	Дохід разом	Активи разом	Витрати разом	Зобов'язан- ня разом	Прибутки	Власний капітал
Банк А	80000	130000	63000	74000		
Банк Б		145000	71000		12000	74000
Банк В	68000			45000	11000	62000
Банк Г	84000		90000	73000		89000

Завдання 2: заповнити відсутні дані у балансі банку України (таблиця 2)

Таблиця 2 – Баланс банку України (в ум.од.)

Статті балансу	Ум.од.
АКТИВИ	
Кошти та залишки в НБУ	
Казначейські цінні папери	210
Кошти в інших банках	56
Кредити, що надані юридичним особам	300
Кредити, що надані фізичним особам	40
Основні засоби та нематеріальні активи	76
Інші активи	70
Усього активів	
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	
Кошти банків	196
Кошти клієнтів юридичних та фізичних осіб	
Боргові цінні папери, емітовані банком	280
Нараховані витрати, що мають бути сплачені	10
Інші зобов'язання	42
Усього зобов'язань	586
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ	
Статутний капітал	
Резерви	52
Нерозподілений прибуток	38
Усього власного капіталу	
Усього пасивів	860

Завдання 3: заповнити відсутні дані в звіті про фінансові результати (таблиця 3).

Таблиця 3 – Звіт про фінансові результати банку України за січень 20__ року

Найменування статті	Ум. од.
Процентний дохід	150
Процентні витрати	137
Чистий процентний дохід	
Комісійний дохід	92
Комісійні витрати	80
Чистий комісійний дохід	
Дивідендний дохід	8
Чистий торговельний дохід	22
Інший торговельний дохід	49
Операційний дохід	
Адміністративні витрати	42
Прибуток від операцій	
Відрахування у резерви	18
Прибуток до оподаткування	
Податок на прибуток	13
Чистий прибуток/збиток банку	

Завдання 4: скласти баланс банку виходячи із залишків на рахунках (таблиця 4).

Довгострокові кредити, які надані фізичним особам на поточні потреби	35000 ум. од.
Зареєстрований статутний капітал банку	100000 ум. од.
Власні акції, що викуплені в акціонерів	50000 ум. од.
Прибутки минулих років	20000 ум. од.
Поточні рахунки суб'єктів господарювання	50000 ум. од.
Короткострокові депозити фізичних осіб	27000 ум. од.
Довгострокові депозити, які розміщені в інших банках	15000 ум. од.
Поточні рахунки фізичних осіб	23000 ум. од.
Довгострокові кредити, які отримані від інших банків	20000 ум. од.
Кореспондентський рахунок в НБУ	140000 ум. од.
Основні засоби	70000 ум. од.
Нематеріальні активи	30000 ум. од.

Таблиця 4 – Баланс банку України (ум. од.)

Статті балансу	Умовні одиниці	Ум. од.
АКТИВИ		
Кошти та залишки в НБУ		
Казначейські цінні папери		
Кошти в інших банках		
Кредити, що надані юридичним особам		
Кредити, що надані фізичним особам		
Основні засоби та нематеріальні активи		
Інші активи		
Усього активів		
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
Кошти банків		
Кошти клієнтів юридичних та фізичних осіб		
Боргові цінні папери, емітовані банком		
Нараховані витрати, що мають бути сплачені		
Інші зобов'язання		
Усього зобов'язань		
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
Статутний капітал		
Власні акції, що викуплені в акціонерів		
Резерви		
Прибуток/збиток минулих років		
Прибуток/збиток поточного року		
Усього власного капіталу		
Усього пасивів		

Завдання для самостійної роботи: скласти фундаментальну облікову модель, виходячи із залишків на рахунках:

Довгострокові кредити, які отримані від інших банків.

Кореспондентський рахунок банку в НБУ.

Прибуток поточного року.

Банкноти та монети в касі банку.

Короткострокові кредити на поточні потреби, що надані фізичним особам.

Поточні рахунки суб'єктів господарювання.

Короткострокові вклади (депозити) у Національному банку України.

Основні засоби та нематеріальні активи.

Короткострокові депозити фізичних осіб.

Зареєстрований статутний капітал банку.

АКТИВ	ПАСИВ

Тема 2. Облік касових операцій в банках (4 год)

Завдання 1: ознайомитися з правилами заповнення реквізитів касових документів (додаються), таблиці 5,6.

1 Відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку банків скласти бухгалтерські проведення на банківські операції та документально їх оформити шляхом заповнення відповідних первинних документів, які додаються (прибуткового касового ордера та об'яви про внесення готівки).

Таблиця 5

Зміст банківської операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
1 Прийнято від ТОВ «Промінь» через касу банку грошові кошти на поточний рахунок як внесок до статутного капіталу ТОВ «Промінь»			100000
2 Отримана готівка через касу відділення банку від ФОП Іванова В.А. як виручка від реалізації товарів			5000
3 Отримана готівка через касу банку від ТОВ «Промінь» як виручка від реалізації туристичних послуг			8000
4 Внесена до каси банку Івановою М.О. (працівник банку) зайво нарахована заробітна платня			460
5 Внесена до каси банку готівка підзвітною особою (працівник банку)			300

2 Відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку банків скласти бухгалтерські проведення на банківські операції та документально їх оформити шляхом заповнення відповідних первинних документів, які додаються (видаткового касового ордера та грошового чеку).

3 Відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку банків скласти бухгалтерські проведення.

Таблиця 6

Зміст банківської операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
1 Видана готівка через касу банку ТОВ «Рута» на виплату заробітної плати			35000,00
2 Внесена до каси банку зайво нарахована заробітна плата Олійник С.А.			350,00
3 Прийнята готівка від ВАТ «Сон» для зарахування на поточний рахунок як виручка від реалізації товарів			6000,00
4 Прийнята готівка від Іванова В.В. для зарахування на депозитний рахунок (довгостроковий вклад)			4500,00
5 Прийнята готівка від ТОВ «Мрія» для зарахування на короткостроковий депозитний рахунок			2500,00
6 Отримана готівка від ТОВ «Промінь» для зарахування на поточний рахунок як внесок до статутного капіталу			2000,00
7 Видана готівка через касу відділення банку ТОВ «Карпати» з його поточного рахунку на господарські потреби			3400,00
8 Видана готівка Сушко А.А. з її депозитного рахунку (короткостроковий вклад)			2500,00
9 Видана готівка з каси банку підзвітній особі (працівникові банку) на відрядження			1200,00
10 Видана готівка з каси банку підзвітній особі (працівникові банку) на господарські витрати			420,00

Тема 3. Облік розрахункових операцій в банках (4 год)

1 Відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку банків скласти бухгалтерські проведення на банківські операції (таблиці 7, 8).

Таблиця 7

Зміст банківської операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
1 Перерахована готівка з поточного рахунку ЗАТ “Пролісок” на поточний рахунок ТОВ “Вікторія” (клієнти одного банку)			23000,00
2 Перерахована готівка з поточного рахунку ТОВ “Лагода” на поточний рахунок ЗАТ “Еліта” (клієнти різних банків)			49000,00
3 На поточний рахунок ТОВ “Мрія” зарахована готівка від ТОВ “Соня” (клієнт іншого банку)			16000,00

2 Відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку банків скласти бухгалтерські проведення на банківські операції.

Таблиця 8

Зміст банківської операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	2	3	4
1 Відкрито картрахунок фізичній особі Олійник С.О. і видано платіжну картку на суму 8000 грн. Гроші внесено готівкою до каси банку даною особою			8000
2 Відкрито картрахунок суб’єктові господарювання ТОВ «Мрія» і видана платіжна картка на суму 10000 грн. Гроші перераховано з поточного рахунку ТОВ «Мрія»			10000

Продовження таблиці 8

1	2	3	4
3 Згідно з депозитним короткостроковим договором підприємство «Автотранс» перерахувало на депозитний рахунок з поточного рахунка 15000 грн			15000
4 ТОВ «Схід» перерахувало з поточного рахунка 1000 грн за матеріали постачальникові ТОВ «Квітка», поточний рахунок якого знаходиться у цьому ж банку			1000
5 Відповідно до платіжного доручення підприємства-клієнта банк перерахував 6000 грн іншому банку			6000

3 Завдання:

- а) скласти бухгалтерські проводки за операціями;
- б) скласти оборотно-сальдовий баланс;
- в) скласти бухгалтерський баланс.

Залишки за рахунками бухгалтерського обліку банку (ум. од.)

1001 Банкноти та монети в касі банку	40000
1200 Кореспондентський рахунок банку в НБУ	52000
4400 Основні засоби	60000
2600 Кошти на вимогу суб'єктів господарювання	30000
2635 Довгострокові вклади (депозити) фізичних осіб	22000
5000 Зареєстрований статутний капітал банку	200000
5001 Несплачений зареєстрований статутний капітал	

банку (100000)

Здійснені операції банком:

1 Прийнята виручка від магазину «Взуття»	25000
2 Виплачено готівкою довгостроковий вклад фізичній особі	900

3 Перераховано з рахунку магазина «Взуття» іногородньому постачальнику	15000
4 Надійшли кошти на рахунок ТОВ «Рута» від іногороднього платника	50000
5 Видана готівка за грошовим чеком ТОВ «Рута» для Виплати заробітної плати	5000
6 Виплачено готівкою довгостроковий вклад фізичній особі	3000

Тема 4. Облік кредитних операцій у банках (4 год)

1 Відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку банків скласти бухгалтерські проведення на банківські операції (таблиця 9).

Таблиця 9

Банківська операція	Дебет	Кредит
1	2	3
1 Видано короткостроковий кредит в поточну діяльність суб'єктові господарювання, кошти зараховані на поточний рахунок		
2 Заборгованість по короткостроковому кредиту в поточну діяльність суб'єктові господарювання визнана простроченою		
3 Прострочена заборгованість по короткостроковому кредиту в поточну діяльність суб'єктові господарювання, визнана сумнівною		
4 Списана безнадійна сумнівна заборгованість по короткостроковому кредиту в поточну діяльність суб'єктові господарювання		
5 Видано довгостроковий кредит на поточні потреби фізичної особи, кошти видані через касу банку		
6 Заборгованість по довгостроковому кредиту на поточні потреби фізичної особи визнана простроченою		

Продовження таблиці 9

1	2	3
7 Прострочена заборгованість по довгостроковому кредиту на поточні потреби фізичної особи визнана сумнівною		
8 Списана безнадійна сумнівна заборгованість по довгостроковому кредиту на поточні потреби фізичної особи		
9 Сформовано резерв під нестандартну кредитну заборгованість		
10 Нараховані доходи по кредитах в інвестиційну діяльність, що надані суб'єктам господарювання		

Завдання:

Скласти бухгалтерські проводки за операціями.

Скласти оборотно-сальдовий баланс.

Скласти бухгалтерський баланс.

Залишки за рахунками бухгалтерського обліку банку

1001 Банкноти та монети в касі банку 40000

1200 Кореспондентський рахунок банку в НБУ 60000

4400 Основні засоби 20000

2600 Кошти на вимогу суб'єктів господарювання 30000

2635 Довгострокові вклади (депозити) фізичних осіб 20000

5000 Зареєстрований статутний капітал банку 180000

5001 Несплачений зареєстрований статутний капітал

банку (90000)

2202 Короткострокові кредити на поточні потреби, надані фізичним особам 18000

2062 Короткострокові кредити в поточну діяльність, надані суб'єктам господарювання 20000

2610 Короткострокові вклади (депозити) суб'єктів господарювання 48000

Здійснені операції банком:

1 Видано короткостроковий кредит фізичній особі в поточну діяльність, кошти зараховані на поточний рахунок 5000

2 Прийнята готівка від фізичної особи на довгостроковий депозит 25000

3 Надано короткостроковий кредит у поточну діяльність суб'єкту господарювання, який обслуговується в іншому банку	11000
4 Отримано короткостроковий кредит від банку «Прогрес»	50000
5 Надійшли кошти на поточний рахунок МП «Рута» від іногороднього платника	5000
6 Видана готівка за грошовим чеком МП «Рута» для виплати заробітної плати	15000
7 Видано готівкою фізичній особі довгостроковий депозит	800

Тема 5. Облік депозитних операцій у банках (2 год)

1 Відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку банків скласти бухгалтерські проведення на банківські операції (таблиця 10).

Таблиця 10

Банківська операція	Дебет	Кредит
1	2	3
1 Суб'єктом господарювання внесено кошти на короткостроковий депозитний рахунок згідно з договором. Кошти внесені у касу банку		
2 Суб'єктом господарювання внесено кошти на довгостроковий депозитний рахунок згідно з договором. Кошти перераховані з поточного рахунка		
3 Фізичною особою внесено кошти на короткостроковий депозитний рахунок згідно з договором. Кошти внесені у касу банку		
4 Іншим банком внесено кошти на короткостроковий депозитний рахунок згідно з договором		
5 В інший банк внесено кошти на довгостроковий депозитний рахунок		

Продовження таблиці 11

1	2	3
6 В Національний банк України внесено кошти на короткостроковий депозитний рахунок згідно з договором		
7 Нараховані видатки по депозитним вкладам суб'єктів господарювання згідно умов договору		
8 Нараховані видатки по депозитних вкладах фізичних осіб згідно з умовами договору		
9 Нараховані доходи по депозитних вкладах, що розміщені в інших банках		
10 Нараховані доходи по депозитних вкладах, що розміщені в НБУ		

Тема 6. Облік доходів і витрат банків (4 год)

Відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку банків скласти бухгалтерські проведення на банківські операції .
Визначити фінансовий результат діяльності банку.

Завдання 1

1 Нараховані процентні витрати згідно з умовами депозитного договору з ТОВ «Літо» – 8000 грн.

2 Нараховані процентні доходи згідно з умовами кредитного договору з ТОВ «Промінь» – 10000 грн.

Визначити фінансовий результат діяльності банку.

Завдання 2

1 Нараховані процентні витрати згідно з умовами депозитного договору з Івановим М.А. – 5000 грн.

2 Нараховані процентні доходи згідно з умовами кредитного договору з Олійник А.О. – 12000 грн.

Визначити фінансовий результат діяльності банку.

Завдання 3

1 Нараховані процентні витрати по короткостроковому депозитному вкладу іншого банку – 15000 грн.

2 Нараховані процентні доходи за довгостроковим кредитом, що надано іншому банку – 23000 грн.

Визначити фінансовий результат діяльності банку.

Завдання 4

1 Нараховані витрати за короткостроковими кредитами, що отримані від Національного банку України – 20000 грн.

2 Нараховані доходи по депозитних вкладах, що розміщені в Національному банку України – 27000 грн.

Визначити фінансовий результат діяльності банку.

Завдання 5

1 Нараховані процентні витрати згідно з умовами депозитного договору з ТОВ «Олімп» – 18000 грн.

2 Нараховані процентні доходи згідно з умовами кредитного договору з Мірошник А.О. – 12000 грн.

Визначити фінансовий результат діяльності банку.

Тема 7. Облік операцій з основними засобами (4 год)

1 Відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку банків скласти бухгалтерські проведення на банківські операції (таблиця 11).

Таблиця 11

Банківська операція	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	2	3	4
1 Перераховані кошти постачальнику за об'єкт основних засобів			12000
2 Надійшов від постачальника об'єкт основних засобів			
3 Нарахована заробітна платня працівникам, які зайняті створенням об'єкта основних засобів			5000
4 Нараховані обов'язкові платежі до фондів соціального страхування, пов'язаних з оплатою праці робітників, які зайняті створенням об'єкта основних засобів			1000
5 Списані матеріали на створення об'єкта основних засобів			3000

Продовження таблиці 11

1	2	3	4
6 Введення в експлуатацію об'єкта основних засобів, створеного власними силами банку			Суму визначити
7 Нарахована амортизація на об'єкт основних засобів, що використовується банком			4000
8 Списується об'єкт основних засобів, первісна вартість якого 16000 грн, у т.ч. знос 15000 грн.(списується знос)			16000
9 Списується залишкова вартість об'єкта основних засобів			Суму визначити

Тема 8. Облік операцій з нематеріальними активами (2 год)

Відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку банків скласти бухгалтерські проведення на банківські операції .

Варіант 1

Завдання 1

1 Перераховані кошти постачальнику за об'єкт основних засобів – 12000 грн.

2 Надійшов від постачальника об'єкт основних засобів – 12000 грн.

Завдання 2

1 Нарахована заробітна платня працівникам банку, що створюють об'єкт основних засобів власними силами – 5000 грн.

2 Нараховано на фонд заробітної плати ЄСВ до Пенсійного фонду – 2000 грн.

3 Сплачені послуги сторонніх організацій – 3000 грн.

4 Списані матеріали на створення об'єкта основних засобів – 2000 грн.

5 Введено в експлуатацію об'єкт основних засобів, створений власними силами банку (суму визначити).

Варіант 2

Завдання 1

1 Надійшов від постачальника об'єкт основних засобів – 28000 грн.

2 Перераховані кошти постачальнику за об'єкт основних засобів – 28000 грн.

Завдання 2

1 Списується об'єкт нематеріального активу первісна вартість якого 13000 грн, знос 2000 грн.

Завдання 3

1 Нарахована амортизація на об'єкт основних засобів.

Варіант 3

Завдання 1

1 Надійшов від постачальника об'єкт основних засобів – 6000 грн

2 Перераховані кошти постачальнику за об'єкт основних засобів 6000 грн.

3 Нарахована заробітна плата робітникам, що здійснюють монтаж об'єкта основних засобів, – 3000 грн.

4 Нараховано на фонд заробітної плати ЄСВ до Пенсійного фонду 1000 грн.

5 Введено в експлуатацію об'єкт основних засобів (суму визначити).

Завдання 2

1 Нарахована амортизація на об'єкт нематеріальних активів.

Варіант 4

Завдання 1

1 Списується об'єкт основних засобів, первісна вартість якого 24000 грн, знос – 22000 грн.

Завдання 2

1 Нарахована заробітна плата робітникам, що здійснюють модернізацію об'єкта основних засобів – 13000 грн.

2 Нараховано на фонд заробітної плати ЄСВ до Пенсійного фонду 5000 грн.

3 Списані матеріали на модернізацію об'єкта основних засобів 5000 грн.

4 Введено в експлуатацію об'єкт основних засобів після проведення модернізації (суму визначити).

Варіант 5

Завдання 1

1 Нарахована заробітна плата працівникам банку, що створюють об'єкт нематеріальних активів власними силами, – 6000 грн.

2 Нараховано на фонд заробітної плати ЄСВ до Пенсійного фонду 2000 грн.

3 Сплачені послуги сторонніх організацій – 2000 грн.

4 Введено в експлуатацію об'єкт нематеріальних активів, створений власними силами банку (суму визначити).

Завдання 2

1 Нарахована амортизація на об'єкт основних засобів.

Тема 9. Облік капіталу (2 год)

Відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку банків скласти бухгалтерські проведення на банківські операції (таблиця 12).

Таблиця 12 – Журнал банківських операцій банку “Меркурій”

№ п/п	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	2	3	4	5
Касові операції				
1	Перераховані грошові кошти для отримання готівки територіальному управлінню НБУ			15000,00
2	Отримана готівка через інкасаторів у територіальному управлінні НБУ та оприбуткована в касу банку			15000,00
3	Здана готівка до територіального управління НБУ			35000,00

Продовження таблиці 12

1	2	3	4	5
4	Надійшла готівка на кореспондентський рахунок банку в НБУ			35000,00
5	Підтверджено надходження готівки на кореспондентський рахунок в територіальному управлінні НБУ			35000,00
6	Прийнята готівка від ВАТ “Сон” для зарахування на поточний рахунок як виручка від реалізації товарів			6000,00
7	Прийнята готівка від Іванова В.В. для зарахування на депозитний рахунок (довгостроковий вклад)			4500,00
8	Прийнята готівка від Сидорова А.А. для зарахування на короткостроковий депозитний рахунок			2500,00
9	Отримана готівка від ТОВ “Промінь” для зарахування на поточний рахунок як внесок до статутного капіталу			2000,00
10	Видана готівка через касу відділення банку ТОВ “Карпати” з його поточного рахунку на господарські потреби			3400,00
11	Видана готівка Сушко А.А. з її депозитного рахунку (короткостроковий вклад)			2500,00
12	Видана готівка з каси банку підзвітній особі (працівнику банку) на відрядження			1200,00
13	Видана готівка з каси банку підзвітній особі (працівнику банку) на господарські витрати			420,00

Продовження таблиці 12

1	2	3	4	5
Розрахункові операції				
14	Перерахована готівка з поточного рахунку ЗАТ “Пролісок” на поточний рахунок ТОВ “Вікторія” (клієнти одного банку)			23000,00
15	Перерахована готівка з поточного рахунку ТОВ “Лагода” на поточний рахунок ЗАТ “Еліта” (клієнти різних банків)			49000,00
16	На поточний рахунок ТОВ “Мрія” зарахована готівка від ТОВ “Соня” (клієнт іншого банку)			16000,00
17	Придбані банком бланки платіжних карток (підприємство — постачальник має рахунок в іншому банку)			300,00
18	Придбані банком бланки платіжних карток (підприємство — постачальник має рахунок в нашому банку)			355,00
19	Поповнення платіжної картки готівкою Івановим В.В. через касу банку			950,00
20	Поповнення платіжної картки готівкою ВАТ “Зір” через касу банку			4600,00
21	Поповнення платіжної картки ТОВ “Гранат” через поточний рахунок			2600,00
22	Видана готівка через банкомат Петрову В.В.			350,00 350,00

Продовження таблиці 12

1	2	3	4	5
Кредитні операції				
23	Відкритий кредитний рахунок позичальнику Іванову В.О. згідно з договором Сума кредиту на поточні потреби видана з каси банку Іванову В.О.			43000,00 43000,00
24	Відкритий кредитний рахунок позичальнику Олійник Я.Р. згідно з договором			15000,00
25	Сума кредиту на поточні потреби зарахована на поточний рахунок Олійник Я.Р.			15000,00
Операції з обліку основних засобів				
26	Банком здійснена передплата ТОВ “Протон” за кондиціонер			5300,00
27	Отримано кондиціонер від постачальника			5300,00
28	Отримано банком нематеріальні активи від постачальника (програмне забезпечення)			25000,00
29	Нарахована заробітна плата працівникам, які брали участь у будівництві підсобного приміщення банку			3300,00
30	Нараховані обов’язкові платежі у фонд соціального страхування			1100,00
31	Списані матеріали використані на будівництво підсобного приміщення банку			1100,00

Продовження таблиці 12

1	2	3	4	5
32	Сума капітальних інвестицій списана на вартість об'єкта основного засобу (підсобного приміщення)			5500,00
33	Нарахована амортизація на автомобіль			1500,00
34	Списано з балансу банку принтер, первісна вартість 1600,00 грн; знос — 1300,00 грн			1300,00 300,00

Питання до іспиту з дисципліни «Облік у банках»

- 1 Система бухгалтерського обліку у банках України.
- 2 Облік касових операцій у банках.
- 3 Принципи та методи бухгалтерського обліку банків України.
- 4 Документальне оформлення касових операцій у банках.
- 5 Організація операційної діяльності у банках України.
- 6 Облік безготівкових розрахунків із застосуванням платіжних доручень.
- 7 Характеристика Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України.
- 8 Облік розрахунків клієнтів з використанням банківських пластикових карток.
- 9 Форми фінансової звітності банку. Баланс банку.
- 10 Організація обліку кредитних операцій банку. Характеристика рахунків для обліку кредитних операцій.
- 11 Принципи та методи бухгалтерського обліку банків України.
- 12 Облік операцій і послуг кредитного характеру.
- 13 Принципи відображення в бухгалтерському обліку доходів, витрат та фінансових результатів діяльності банку.
- 14 Облік депозитних операцій банків.
- 15 Облік внутрішньобанківських касових операцій.

- 16 Документальне оформлення операцій з обліку основних засобів.
- 17 Облік руху основних засобів банків.
- 18 Облік операцій з формування і використання резерву на покриття можливих втрат за кредитами.
- 19 Облік створення основних засобів банків власними силами.
- 20 Документальне оформлення касових операцій банків.
- 21 Бухгалтерський облік та порядок нарахування амортизації основних засобів банків.
- 22 Характеристика рахунків для обліку доходів і витрат банків.
- 23 Порядок формування фінансового результату банків України.
- 24 Облік операцій банків з нематеріальними активами.
- 25 Складові власного капіталу банку та їх облік.
- 26 Облік операцій банків з цінними паперами.
- 27 Характеристика рахунків для обліку власного капіталу банку.
- 28 Облік операцій банків з лізингу.
- 29 Облік доходів і витрат банку на основі базових принципів МСБО.
- 30 Організація роботи з готівкою в банках.
- 31 Облік операцій банку з формування власного капіталу.
- 32 Облік внутрішньобанківських операцій.
- 33 Предмет та об'єкти обліку у банках.
- 34 Облік придбання основних засобів банків.
- 35 Фінансова звітність банків України.
- 36 Облік придбання нематеріальних активів банків.
- 37 Підсистеми бухгалтерського обліку банків та їх взаємозв'язок.
- 38 Облік розрахункових операцій з фізичними та юридичними особами.
- 39 Характеристика Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України.
- 40 Організація операційної діяльності в банках.

Глосарій

Банк – юридична особа, яка має виключне право на підставі ліцензії Національного банку України здійснювати у сукупності такі операції: залучення у вклади грошових коштів фізичних і юридичних осіб та розміщення зазначених коштів від свого імені, на власних умовах та на власний ризик, відкриття і ведення банківських рахунків фізичних та юридичних осіб.

Балансовий звіт – складова частина пакета фінансової звітності, що характеризує фінансовий стан банку та відображає його активи, зобов'язання і капітал банківської установи в грошовій формі за станом на певну дату.

Доходи банку – збільшення економічних вигод, яке означає збільшення активів або зменшення зобов'язань, що обумовлює зростання власного капіталу, не враховуючи зростання капіталу за рахунок внесків акціонерів.

Витрати банку – зменшення економічних вигод, яке відбувається у вигляді вибуття активів чи збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу, не враховуючи скорочення капіталу внаслідок його вилучення чи розподілу власниками.

Зобов'язання – це заборгованість банку, яка виникла внаслідок минулих подій і погашення якої в майбутньому, як очікується, призведе до зменшення ресурсів банку, що втілюють у собі економічні вигоди.

План рахунків бухгалтерського обліку банків України – це систематизований перелік рахунків бухгалтерського обліку, що використовують для детальної та повної реєстрації всіх банківських операцій з метою забезпечення потреб складання фінансової звітності. Основою для формування плану рахунків є науково розроблена класифікація рахунків за їх економічним змістом.

Банківські рахунки – рахунки, на яких обліковуються власні кошти, вимоги, зобов'язання банку стосовно його клієнтів і контрагентів та які дають можливість здійснювати переказ коштів за допомогою банківських платіжних інструментів.

Клієнт банку – будь-яка фізична чи юридична особа, що користується послугами банку.

Кореспондентський рахунок – це рахунок, призначений для обліку розрахунків, які банк виконує за дорученням і на кошти іншого банку.

Меморіальний ордер – це розрахунковий документ, який складається за ініціативою банку для оформлення операцій щодо списання коштів з рахунка платника і внутрішньобанківських операцій відповідно до чинного законодавства.

Платіжна картка – спеціальний платіжний засіб, що використовується для ініціювання переказування грошей з рахунка клієнта з метою оплати вартості товарів і послуг та отримання грошей у готівковій формі в касах банків, через банківські автомати.

Платіжне доручення – це документ, який являє собою письмово оформлене доручення клієнта банку, що його обслуговує, на перерахування певної суми коштів зі свого рахунка.

Поточний рахунок – це основний рахунок суб'єкта господарювання. Без відкриття поточного рахунка підприємство не має права вести будь-який вид господарської діяльності. Він призначений для зберігання грошових коштів і здійснення розрахунків за всіма видами діяльності підприємства.

Розрахунковий чек – це документ, що містить письмове розпорядження власника рахунку (чекодавця) банку емітенту, в якому відкрито його рахунок, сплатити чекодержателю зазначену в чеку суму коштів. Чекові книжки (розрахункові чеки) є бланками суворої звітності. Вони виготовляються на спеціальному папері на Банкнотній фабриці НБУ. Чеки застосовуються для здійснення розрахунків у безготівковій формі між юридичними особами, а також між фізичними та юридичними особами з метою скорочення розрахунків готівкою за отримані товари чи виконані роботи.

Список літератури

- 1 Шевченко Р.І. Банківські операції: Навч.-метод. посібник для самостійного вивчення дисципліни. – К.: КНЕУ, 2003. – 276 с.
- 2 Банківські операції: Підручник. – 2-ге вид., випр. і доп./ А.М. Мороз, М.І. Савлук, М.Ф. Пуховкіна та ін.; За ред. д-ра екон. наук, проф. А.М. Мороза. – К.: КНЕУ, 2002. – 476 с.
- 3 Васюренко О.В. Банківські операції: Навч. посібник. – 6-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – 318 с.
- 4 Галушка Є.О., Охрімівський О.В., Хижняк Й.С. Казначейська справа: Навч. посіб. для студ. вищих закладів. – Чернівці: Книги-XXI, 2004. – 247 с.
- 5 Кузьмінська О.Е., Кириленко В.Б. Організація обліку в банках: Навч.-метод. посіб. для сам. вивчення дисципліни. – К.: КНЕУ, 2002. – 282 с.
- 6 Кіндрацька Л.М., Семеніченко Ю.К., Тюхляєва М.Ю. Облік у банках: Навч.-метод. посіб. для сам. вивчення дисципліни. – К.: КНЕУ, 2006. – 404 с.
- 7 Кривов'яз Т.В. Бухгалтерський облік у банках: Навч. посіб. для дистанційного навчання / За наук. ред. д.е.н., проф. М.І. Сивульського. – К.: Університет «Україна», 2006. – 312 с.
- 8 Лобозинська С.М. Облік і аудит у банку: Навч. посібник / За ред. проф. С.К. Реверчука. – К.: Знання, 2007. – 630 с.
- 9 Волкова І.А., Калініна О.Ю. Бухгалтерський облік у банках: Навч. посібник. – 2-ге вид. – К.: «Центр учбової літератури», 2011. – 519 с.
- 10 Облік і аудит у банках: Навч. посібник. – 2-ге вид., перероб. і доп. / За ред. д.е.н., проф. О.В. Васюренка. – К.: «Знання», 2008. – 623 с.

